

Onderwerp: **Vertrekpuntennotitie Omgevingsvisie Barneveld**

Samenvatting raadsvoorstel

De verwachting is dat op 1 januari 2022 de Omgevingswet inwerking gaat treden. Hierbij is aangegeven dat (o.a.) gemeenten in 2024 over een operationele Omgevingsvisie moeten beschikken. In de Notitie Vertrekpunten Omgevingsvisie Barneveld (hierna: Vertrekpuntennotitie) schetsen wij u de aanpak om te komen tot een **gemeentebrede** Omgevingsvisie. Daarin leggen we onze visie vast, bepalen we vertrekpunten en maken we keuzes ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van onze leefomgeving.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. Vertrekpunten 1 t/m 11 uit Hoofdstuk 2 van de Vertrekpuntennotitie Omgevingsvisie Barneveld vast te stellen als richtinggevend kader voor de nog op te stellen Omgevingsvisie Barneveld.

1. Inleiding

De inwerkingtreding van de Omgevingswet staat nu gepland voor 1 januari 2022. Daarbij is de verwachting dat (o.a.) gemeenten in **2024** over een operationele Omgevingsvisie moeten beschikken. Los van de inwerkingtreding is het noodzaak om een integrale visie op de fysieke leefomgeving en de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te hebben.

Op 15 december 2020 heeft het college ingestemd met de Projectopdracht 'Opstellen Omgevingsvisie', welke als eerste stap voorziet in het opstellen van deze Vertrekpuntennotitie en tevens de actualisatie van en het vervolg op de in 2017 door de raad vastgestelde Startnotitie Omgevingsvisie. We houden daarbij rekening met nieuwe opgaven, uitgangspunten en richtingen die er de afgelopen jaren bij zijn gekomen.

In deze Vertrekpuntennotitie schetsen wij de aanpak om te komen tot een **gemeentebrede** Omgevingsvisie. Daarin leggen we onze visie vast, bepalen we vertrekpunten en maken we keuzes ten aanzien van de toekomstige ontwikkeling van onze leefomgeving.

Tijdens de raads werkgroep op 11 januari 2021 is stilgestaan bij de inhoud van de Vertrekpuntennotitie waaronder de samenhang van instrumenten in relatie tot de Omgevingsvisie, de huidige opgaven en ambities, de rol van de raad en de te maken vertrekpunten met betrekking tot de Omgevingsvisie. De opmerkingen uit de raads werkgroep hebben we als input gebruikt voor de uitwerking van de vertrekpunten. In voorliggende Vertrekpuntennotitie wordt een aantal vertrekpunten voorgelegd. Het gaat om het te volgen bestuurlijke proces, de inhoud van de Omgevingsvisie en de betrokkenheid van inwoners en stakeholders. De besluitvorming over de Vertrekpuntennotitie vormt de basis voor de Omgevingsvisie.

3. Effect/Meetbare doelstellingen

a) Meetbaar effect

Door de Vertrekpunten vast te stellen worden richtinggevende keuzes gemaakt voor de aanpak en inhoud (op hoofdlijnen) van de Omgevingsvisie Barneveld.

b) Maatschappelijk effect

Met de Vertrekpuntennotitie wordt onder meer invulling gegeven aan de rol van de gemeente ten opzichte van onze inwoners, ondernemers en organisaties bij de vormgeving van de Omgevingsvisie. In het proces worden deze partijen betrokken.

4a. Argumenten

1.1 De aanpak en inhoud van een Omgevingsvisie is maatwerk, waardoor vroegtijdige kaderstelling door de raad wenselijk is.

De Omgevingswet schrijft voor dat alle gemeenten een Omgevingsvisie vaststellen. Als raad bent u daarvoor het bevoegd gezag. We gaan dit proces niet in zonder ook om te kijken naar het verleden. Ook toen zijn, met redenen omkleed, bepaalde keuzes gemaakt op thema of voor specifieke gebieden binnen de gemeente. We beginnen niet blanco aan het opstellen van de Omgevingsvisie, maar maken juist ook gebruik van de uitkomsten van de Strategische Visie, het Sociaal Beleidsplan 'Mensen Voorop', de huidige Structuurvisies, de gebiedsvisies en de dorpsvisies. We zien dat als waardevolle input voor de Omgevingsvisie.

Behalve terugkijken, kijken we ook om ons heen. Daar spelen de nodige ontwikkelingen die consequenties voor Barneveld hebben. Vooruitlopend daarop is echter wel actie gewenst om op goede wijze op deze externe ontwikkelingen in te kunnen spelen en het Barneveldse belang op een goede en democratisch gelegitimeerde wijze te waarborgen. Dit resulteert in een knip in de aanpak, waarbij een extra schakel komt tussen de Strategische Visie enerzijds en de nieuwe Omgevingsvisie anderzijds: de Hoofdlijnennotitie. Deze Hoofdlijnennotitie bevat de kaders op hoofdlijnen voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Barneveld. De focus ligt daarbij op de ontwikkelings- (en eventuele groei)opgaven die we voorzien. Daarvoor worden meerdere scenario's uitgewerkt met wat de consequenties zijn voor Barneveld met als doel richting te kunnen geven. Ook deze uitkomsten vormen een bouwsteen voor de Omgevingsvisie, zet de contouren voor de Omgevingsvisie op bepaalde onderdelen al enigszins neer. We beginnen dus vanuit het bestaande beleid, de opgaven die er voor ons liggen en de scenario's en kaderstellende uitspraken.

De inhoud en mate van participatie van een Omgevingsvisie is vormvrij. Het is daarom van belang om vroegtijdig te bepalen hoe Barneveld het proces wil insteken en welke rol de raad wil innemen. Hiervoor starten we met de kaderstellende richtingen gecombineerd met ideeën uit de samenleving. Dit door middel van thematische en gebiedsgerichte bijeenkomsten. Op basis van een stakeholdersanalyse richten we het participatieproces verder in.

1.2. Bij het opstellen van de vertrekpunten is rekening gehouden met input uit de raad.

Hierbij zijn diverse moties meegenomen.

Op 8 juli 2020 is door Pro '98 het volgende meegegeven:

- 1) *Daagt de raad uit en roept het college op om met creativiteit meer prioriteit te geven aan dit vraagstuk en samen met onze inwoners na te denken over de toekomst van onze gemeente richting 2050.*
- 2) *We verzoeken het college verschillende scenario's uit te werken en via een actief participatieproces, waarbij ook de digitale weg bewandeld wordt, zoveel mogelijk inwoners te bereiken en zo samen voor september 2021 een beeld over onze toekomst te vormen. Deze discussie kan als input dienen voor de nog op te stellen strategische visie.*

Op 9 december 2020 is tevens door Pro '98 het volgende meegegeven:

Een versnelling aan te brengen in het proces van de oprissing van de strategische visie c.q. het opstellen van de Omgevingsvisie; - De raad over de voortgang hiervan in februari 2021 te informeren;

Voor beide moties geldt dat de Strategische Visie niet gewijzigd gaat worden maar dat de nieuwe opgaven, kaderstellende uitspraken en scenario's worden uitgewerkt in een Hoofdlijnennotitie en uiterlijk mei 2021 worden voorgelegd aan de raad.

Daarnaast is tijdens de raads werkgroep op 11 januari 2021 stilgestaan bij de inhoud van de Vertrekpuntennotitie. De opmerkingen uit de raads werkgroep hebben we als input gebruikt voor de uitwerking van de vertrekpunten.

4b. Kanttekeningen

Naast het vaststellen van deze Notitie werken we de communicatie en de participatie verder uit. Na de zomervakantie van 2021 kan dan worden gestart met het feitelijke proces. Vooralsnog is de formele vaststellingsprocedure voorzien vanaf het 1^e kwartaal van 2023. De lange aanloop is mede een gevolg van de zo goed als zeker noodzakelijk m.e.r. – procedure (milieueffectrapportage).

5. Proces

Vervolg/besluitvormingsproces (inclusief participatie):

- **9 maart 21:** Themabijeenkomst met de raad over de ontwikkeling van Barneveld (inclusief concept Hoofdlijnennotitie)
- **26 mei 21:** Vaststellen Hoofdlijnennotitie inclusief scenario's;
- **Jan t/m april 21:** Uitwerken Communicatie- en participatieplan;
- **(Q3 2021):**Eerste participatieronde inclusief kaderstellende notitie en scenario's voorleggen aan de samenleving;
- **(Q3 t/m Q1 2022):** Opstellen 'potloodschets' (beeld van de toekomst);
- **(Q2 en Q3 2022):** Opstellen milieueffectrapportage;
- **(Q3/ Q4 2022):** Tweede participatieronde;
- **(Q1/ Q2 2023):** Vaststellen Ontwerp Omgevingsvisie;
- **(Q4 2023):** Inbedden beleidscyclus.

Communicatie:

Op basis van een stakeholdersanalyse richten we het communicatie en participatieproces verder in en wordt uitgewerkt in een communicatie- en participatieplan.

6. Financiële gevolgen

Vanuit de Programmabegroting 2020 is voor het opstellen van de Omgevingsvisie een budget beschikbaar van € 100.000,--, in de vorm van een incidentele beleidstoevoeging. Dit budget was oorspronkelijk bedoeld voor een update van de Strategische Visie. Dit budget is ingezet om te kunnen starten met het opstellen van de Omgevingsvisie. De volgende activiteiten worden gedekt vanuit de genoemde beleidstoevoeging:

- (Vorbereiding) communicatie en participatie (opstellen communicatie- en participatieplan, organiseren bijeenkomsten, inhuur, publiciteit, website, rapporten/drukwerk: € 50.000,-
- 1ste deel opdracht extern bureau voor het opstellen van de Omgevingsvisie: € 50.000,-

Het bedrag van € 100.000,- is niet voldoende voor het opstellen van de Omgevingsvisie. In het Koersdocument Implementatie Omgevingswet is een financiële paragraaf opgenomen. Daarin worden alle kosten voor de implementatie van de Omgevingswet opnieuw geraamd, waaronder de resterende kosten voor het maken van de Omgevingsvisie. Nadat de raad het Koersdocument heeft vastgesteld, zullen de gevolgen daarvan worden verwerkt in de programmabegroting.

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa dr. J.W.A. van Dijk

Bijlagen:

1. Vertrekpuntennotitie Omgevingsvisie Barneveld